

П Р А В И Л А

ЗА ОЦЕНКА И УПРАВЛЕНИЕ

НА РИСКА

НА

ДОГОВОРЕН ФОНД

“ЗЛАТЕН ЛЕВ”

Дата: 08.02.2023г.

Чл. 1. Основни положения

- 1) Настоящите Правила съдържат подходящи и ефективни организационни мерки, процедури и техники за установяване, оценяване, управление и наблюдение на рисковете, с цел постоянно измерване и управление във всеки един момент на рисковете, на които е изложена или може да бъде изложена всяка една от инвестициите в портфейла на ДФ „Златен лев”, наричан за краткост “Фонда”, организиран и управляван от Управляващо дружество “Златен лев Капитал” ЕАД, наричано за краткост “Управляващото дружество или “УД””.
- 2) Управляващото дружество идентифицира и измерва всички рискови фактори, свързани с отделните финансови инструменти в портфейла на Фонда, след което измерва общата експозиция на портфейла към тези фактори и взема решения за лимити, толерантност и управление на рисковете на портфейлно ниво.
- 3) (изм. 14.12.2017г., **изм.16.01.2023г.**) Правилата за управление на риска са част от инвестиционната политика на Фонда, описана в правилата на Фонда, и съответстват на рисковия му профил. Съгласно Правилата на Фонда, управляващото дружество, действащо за сметка на договорния фонд, няма да използва техники и инструменти, свързани с прехвърляеми ценни книжа и инструменти на паричния пазар за ефективно управление на портфейла на Фонда, в резултат на които ще получава като обезпечение активи.
- 4) Управляващото дружество предприема следните действия за управление на рисковете, на които е изложен Фонда:
  - създава организационната структура с ясно дефинирани задължения и нива на отговорност по управлението на риска;
  - установява адекватно документирани организационни мерки, процеси и техники за измерване на рисковете, които гарантират, че рисковете, свързани с всяка инвестиция и нейното влияние върху общия рисков профил на Фонда, са правилно измерени въз основа на точни и надеждни данни;
  - извършва при необходимост периодични бек-тестове за преглед на валидността на мерките за измерване на риска, които включват прогнози и оценки, базирани на модел;
  - (**изм.16.01.2023г.**) извършва периодично, но не по-малко от веднъж годишно стрес тестове на ликвидността и сценарийни анализи, с цел подготовка за извършване на действия, в случай на настъпване на рисковете, възникващи от потенциални промени в пазарните условия, които може да повлияят неблагоприятно на инвестициите на Фонда;
  - установява, прилага и поддържа документирана система, представляваща система от вътрешни рискови ограничителни прагове за Фонда, която:
    - осигурява съответствие с рисковия профил на Фонда;
    - указва мерките, прилагани за управление и контрол на съответните рискове за Фонда, отчитайки всички съществени рискове;

- гарантира, че за Фонда текущото равнище на риск отговаря на нивото, определено от системата за вътрешните рискови лимити;

- установява, прилага и поддържа подходящи процедури, които осигуряват предприемането на навременни коригиращи действия в най-добрия интерес на притежателите на дялове, в случай на настъпване на предвиджани или предвидими нарушения на системата за вътрешните рискови лимити.

-(изм.16.01.2023г.) вътрешните рискови ограничителни прагове се определят на нива под нормативно определените прагове съгласно Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране (ЗДКИСДПКИ) и Наредба № 44 от 20 октомври 2011г. на Комисията за финансов надзор за изискванията към дейността на колективните инвестиционни схеми, управляващите дружества, националните инвестиционни фондове, алтернативните инвестиционни фондове и лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове / Наредба №44/. Преминаването на всеки праг се наблюдава от отдел “Управление на риска” и се докладва на Съвета на директорите на Управляващото дружество за предприемане на коригиращи действия.

5) Процедурите за управление на риска включват:

- а) идентификация на риска;
- б) оценка на риска;
- в) избор на стратегия за управление на риска;
- г) избор на методи за намаление степента на риска;
- д) контрол върху нивото на риска.

б) Оценяването, управлението и наблюдението на рисковите фактори се извършва ежедневно от отдел “Управление на риска”.

Чл. 2. Рисков профил на Фонда

(изм. 14.12.2017г. **изм.16.01.2023г.**) Рисковият профил на ДФ “Златен лев” е умерено-рисков. Фондът инвестира предимно на българския капиталов пазар, чрез провеждане на агресивна инвестиционна политика и е предназначен за инвеститори, които търсят реализиране на висока доходност, резултат основно от капиталови печалби. Дяловете на Фонда са деноминирани в лева.

Чл. 3. Организационна структура

1) Организационната структура в управляващото дружество, свързана с управлението на риска, е триизмерна:

- Съвет на директорите
- Висше ръководство (изпълнителни директори)
- Отдел “Управление на риска”

2) Основният принцип на изграждане на организационната структура е разпределение на задълженията и отговорностите, с цел предотвратяване

конфликти на интереси, осигуряване на независимост, професионализъм и контрол.

- 3) Съветът на директорите има следните отговорности по управление на риска:
- Приема настоящите правила и следи за тяхната ефективност като при необходимост приема изменения.
  - Периодично, но най-малко веднъж годишно до 31 януари, извършва преглед на настоящите правила.
  - Определя рисковата политика на Фонда.
  - Контролира рисковите фактори за Фонда чрез обсъждане на годишните доклади, изготвени от отдел “Управление на риска”, и взема съответни решения в границите на своите правомощия.
  - Взема решения за кадрово, материално-техническото и методическо осигуряване на дейностите по управление на риска.
- 4) Висшето ръководство на Управляващото дружество има следните отговорности по управлението на риска:
- Следи за спазването на правилата за управление на риска и участва активно в процеса по управлението му.
  - Организира работата по прилагане на настоящите правила.
  - Периодично, но най-малко веднъж годишно до 31 януари, проверява за правилното и ефективно спазване на ограниченията на риска за Фонда.
  - Периодично преглежда прилагането на правилата за управление на риска, както и организацията, изпълнението и способите и техниките за прилагане на тези правила, включително системата за ограничаване на риска на Фонда.
  - Следи за правилно прилагане от отдел “Управление на риска” на процедурите по измерване, наблюдение и оценка на риска.
  - Създава организация на работа, която осигурява спазването на определените лимити и нива на риск, и контролира спазването на тези лимити.
  - Следи за ефективността на кадровото, материално-техническото и методическо осигуряване на дейностите по управление на риска.
  - Осигурява на отдел “Управление на риска” съответните правомощия и достъп до цялата информация, необходими за изпълнение на функциите му.
  - За изпълнение на надзорните си функции висшето ръководство получава регулярно, най-малко веднъж годишно до 31 януари, писмен доклад от отдел “Управление на риска”.
- 5) Отдел “Управление на риска” осъществява следните функции:
- Разработва и прилага система за управление на риска на Фонда.
  - Изпълнява правилата и процедурите по управление на риска.

- (изм. 14.12.2017г.) Изчислява общата рискова експозиция на Фонда най-малко един път дневно.
  - Гарантира съответствието с одобрената вътрешна система за ограничаване на риска на Фонда.
  - Консултира Съвета на директорите на Управляващото дружество относно определянето на рисковия профил на Фонда.
  - Докладва на висшето ръководство редовно, но най-малко веднъж годишно до 31 януари на следващата годината, относно:
    - съответствието между текущото ниво на риск, на който е изложен Фонда, и одобрения рисков профил на Фонда;
    - съответствието на Фонда с вътрешните системи за ограничаване на риска;
    - (изм. 14.12.2017г.) адекватността и ефективността на процеса за управление на риска и по-специално дали са предприети подходящи коригиращи мерки в случаите, когато са констатирани недостатъци.
  - (изм. 14.12.2017г.) Докладва редовно пред висшето ръководство, представяйки текущото ниво на риск, на което е изложен ДФ и за текущите или предвиждани нарушения на ограниченията, като по този начин се осигурява предприемането на навременни и подходящи действия.
- 6) Служителите от отдел “Управление на риска” трябва да притежават подходяща квалификация за изпълнение на възложените им дейности.
- 7) Отдел “Управление на риска” следва да бъде йерархически и функционално независимо от функционалните звена в Управляващото дружество и се отчита пряко пред висшето ръководство.

Чл. 4. Видове рискове

- 1) **Пазарен риск** - възможността да се реализират загуби поради неблагоприятни изменения в цените на ценните книжа, пазарните лихвени проценти, валутни курсове и други. Основните компоненти на пазарния риск са:
- а) *лихвен риск* - рискът от намаляване на стойността на инвестицията в дадена ценна книга поради изменение на нивото на лихвените проценти;
  - б) *валутен риск* - рискът от намаляване на стойността на инвестицията в дадена ценна книга или депозит, деноминирани във валута, различна от лев и евро, поради изменение на курса на обмяна между тази валута и лева или еврото;
  - в) *ценови риск* - рискът от намаляване на стойността на инвестицията в прехвърляеми ценни книжа при неблагоприятни промени на нивата на пазарните цени.

Освен горните рискове към пазарния риск се причисляват още и макроикономическият риск, изразяващ се във възможността да настъпят неочаквани изменения в макроикономическата среда, инфлационният риск, изразяващ се във възможността да настъпи неочаквана инфлация или

дефлация, както и данъчният и регулативен риск, свързани с възможността да настъпят нормативни промени.

- 2) **Кредитен риск (с основни компоненти инвестиционен кредитен риск, риск на насрещната страна и сетълмент риск)** – възможността от намаляване на стойността на позицията в един финансов инструмент при неочаквани събития от кредитен характер свързани с емитентите на финансови инструменти, насрещната страна по борсови и извънборсови сделки, както и държавите, в които те извършват дейност.
- 3) **Оперативен риск** – възможността да се реализират загуби, свързани с грешки или недостатъци в системата на организация на управляващото дружество, неквалифициран персонал, неблагоприятни външни събития от нефинансов характер, включително и риска от неспазване на задълженията на управляващото дружество, съгласно ЗДКИСДПКИ и Наредба № 44, както и свързаните с това рискове.
- 4) **Ликвиден риск** – възможността да се реализират загуби от наложителни продажби на активи при неблагоприятни пазарни условия за посрещане на краткосрочни задължения.
- 5) **Риск от концентрация** – възможността от загуба поради неправилна диверсификация на експозиции към емитенти, група емитенти, емитенти от един и същ икономически отрасъл или географска област или възникнал от една и съща дейност, което може да причини значителни загуби, както и рискът, свързан с големи непреки кредитни експозиции.
- 6) **(изм. и доп. 16.01.2023г.) Риск за устойчивост-** събитие или условие от екологично, социално или управленско естество, което, ако настъпи, може да има съществено отрицателно въздействие върху стойността на инвестициите.

Чл. 5. Пазарен риск

- 1) Управляващото дружество управлява пазарния риск като прилага краткосрочна и дългосрочна стратегия:
  - Дългосрочната стратегия включва портфейлно управление и определяне на цели и тегла в портфейла, съгласно инвестиционните цели и политиката на Фонда, включително рисковия профил на Фонда.
  - Краткосрочната стратегия за управление на пазарния риск включва набор от мерки за намаляването му, както следва:
    1. Периодично преразглеждане на теглата и лимитите за дадена позиция.
    2. Анализ на портфейла и преразпределение на позициите.
    3. Ежедневно наблюдение на лимитите и докладване на висшето ръководство и отдел “Управление и оценка на портфейли” в случай на приближаване на ограниченията и опасност от тяхното нарушаване.
- 2) Управляващото дружество измерва три основни вида пазарен риск:
  1. **Лихвеният риск** се измерва чрез изчисляването на дюрация. Дюрацията е основната мярка за чувствителността на дългов финансов инструмент към изменението на нивото на лихвените проценти. Управляващото дружество използва метода на модифицираната дюрация, за да измери лихвения риск.

- Дългосрочната стратегия за управление на лихвения риск включва определяне на целеви стойности на чувствителността на портфейла към изменението на нивото на лихвените проценти. Целевите стойности са: месечната дюрация не може да бъде по-малка от 75% и по-голяма от 125% от средногодишната дюрация.
- Краткосрочната стратегия включва ежедневно определяне на чувствителността на даден дългов финансов инструмент към изменението на нивото на лихвените проценти.

2. Валутният риск се измерва за всяка валута, различна от лев и евро.

- Дългосрочната стратегия за управление на валутния риск включва използване на инструменти и техники за предпазване от валутен риск и следене на ефективността на предпазването от валутен риск спрямо разпоредбите на МСС 39.
- Краткосрочната стратегия за управление на валутния риск включва измерване чрез използване на историческата волатилност на курса на съответната валута към лева или еврото спрямо нетната валутна експозиция на Фонда.

3.1. (изм. 14.12.2017г.) Управляващото дружество прилага краткосрочна стратегия за управление на **ценовия риск** като измерва и анализира получените резултати чрез един от приложимите за съответния пазар на ценни книжа количествени методи:

1. Историческа волатилност, измерена чрез стандартно отклонение;

2. β -коефициента към индексите на съответните пазари;

3. При невъзможност за прилагане на точка 1. и 2., Управляващото дружество използва стандартното отклонение на избрания индекс на регулирания пазар, на който се търгуват дадените акции като заместител при цялостния анализ на портфейлите. Показателите по тази алинея се изчисляват веднъж в месеца.

3.2. (изм. 14.12.2017г.) Общият риск на портфейла се измерва чрез историческата волатилност на цената на дяловете/акциите, измерена чрез стандартно отклонение.

3.3. (изм. 14.12.2017г.) Дългосрочната стратегия за управление на ценовия риск включва:

1. Оценка на приложимостта и ефективността на използваните методи за измерване на ценовия риск;

2. Изготвяне на предложения до Съвета на директорите на УД при установяване на необходимост от промяна на използваните методи за измерване на ценовия риск.

Ръководителят на Отдел „Управление на риска“ следи ежедневно ограниченията на инвестициите по групи финансови инструменти описани в правилата на ДФ, като по този начин осигурява спазването на определената рискова политика на ДФ по чл. 5, т 2. Всяко преминаване на ограниченията по предходното изречение се документира от звеното за управление на риска и се докладва на отдел “Управление на портфейли” и висшето ръководство на управляващото дружество за предприемане на коригиращи действия.

Чл. 6. Кредитен риск и риск на насрещната страна

- 1) Управляващото дружество разглежда три основни вида кредитен риск:
  1. **Контрагентен риск (риск на насрещната страна)** е рискът от неизпълнение на задълженията от насрещната страна по извънборсови сделки.
  2. **Сетълмент риск** е рискът, възникващ от възможността Фонда да не получи насрещни парични средства или финансови инструменти от контрагент на датата на сетълмент, след като те са изпълнили задълженията по дадени сделки към този контрагент. Управляващото дружество измерва този риск чрез стойността на всички неприключили сделки като процент от стойността на управлявания портфейл. Не се включват сделките сключени при условие на сетълмент DVP и на пазари с функциониращ клирингов механизъм.
  3. **Инвестиционен кредитен риск** е рискът от намаляване на стойността на инвестицията в дадена дългова ценна книга поради кредитно събитие при емитента на този инструмент. Кредитно събитие включва обявяване в несъстоятелност, неплатежоспособност, съществена промяна в капиталовата структура, намаляване на кредитния рейтинг и др. Управляващото дружество извършва качествен и количествен кредитен анализ на базата на:
    - Финансовите отчети на емитента;
    - Капиталовата структура на емитента;
    - Обезпечението на емисията, в случаите когато емисията е обезпечена;
    - Корпоративното управление и репутацията на емитента.
- 2) Управляващото дружество прилага краткосрочна и дългосрочна стратегия за управление на кредитния риск и риска на насрещната страна:
  - Краткосрочната стратегия включва:
    - текуща и последваща оценка на кредитния риск на дълговите финансови инструменти в портфейла на Фонда чрез качествен и количествен анализ на базата на финансовите отчети на емитента, обезпечението на емисията, управлението и репутацията на емитента или използване на присъдения му външен кредитен рейтинг за целите на оценката.
    - текуща и последваща оценка на кредитния риск на насрещната страна по извънборсови сделки посредством качествен и количествен анализ на базата на финансовите отчети на контрагентите по извънборсови сделки, предоставеното обезпечението (в случай на наличие на такова), управлението и репутацията на съответния контрагент или използване на присъдения му външен кредитен рейтинг;
    - проследяване стойността и честотата на неприключилите сделки с даден контрагент;
    - ежедневен контрол спазването на законовите и приетите вътрешни лимити за концентрация към кредитен риск;
    - постоянно наблюдение на развитието и взаимовръзките между пазарите и

икономиката, което улеснява идентифицирането на потенциални рискове от концентрации на кредитен риск (както на ниво група, така и на самостоятелна основа) и факторите, които ги предизвикват.

- Дългосрочната стратегия включва:

- изграждане на адекватни системи за управление на информацията, които да позволяват идентифициране на концентрации на кредитен риск и риск на насрещната страна;

- определяне на вътрешни лимити за концентрация на кредитен риск, в съответствие с инвестиционните цели и политика на Фонда, при необходимост и по преценка на отдел „Управление на риска”, съгласувано с отдел „Управление и оценка на портфейли”;

- реструктуриране на портфейла на Фонда в случаите на установен риск от влошаване платежоспособността на даден емитент или контрагент или група емитенти или контрагенти, установена прекомерна концентрация на кредитен риск и др. Портфейлът на Фонда се реструктурира по предложение на отдел „Управление на риска”, съгласувано с отдел „Управление и оценка на портфейли”.

3) Лимитите за сделки и нивата на риск, свързани с кредитния риск, се одобряват и преразглеждат на тримесечие от Инвестиционния съвет на управляващото дружество по предложение на отдел „Управление на риска” или отдел „Управление на портфейли”.

Чл. 7. Оперативен риск

1) Оперативните рискове могат да бъдат:

а. Вътрешни – свързани с организацията на работата на управляващото дружество във връзка с управлението на Фонда. Вътрешните оперативни рискове се състоят без да се ограничават до:

- **Рискове свързани с персонала**

- **Технологичен риск.**

б. Външни – свързани с макроикономически, политически и други фактори, които оказват или могат да окажат влияние върху дейността на управляващото дружество във връзка с управлението на Фонда. Външните оперативни рискове се състоят без да се ограничават до:

- **Риск на обкръжаващата среда**

- **Риск от физическо вмешателство.**

2) Рисковете, свързани с дейността на Фонда, се оценяват с една от следните оценки:

2.1. нисък – когато всички рискове са покрити с адекватни контролни процедури с висока ефективност и липсват или са налице незначителни отклонения;

2.2. среден – когато всички рискове са покрити в известна степен с контролни процедури с недостатъчна ефективност;

2.3. висок – когато не всички рискове са покрити с контролни процедури и/или процедурите на предварителния контрол липсват или не действат ефективно, в резултат на което е нарушено спазването на принципите за добро управление и прозрачност.

3) **Рискове, свързани с персонала**, това са рисковете от загуби, свързани с възможността от грешки, недобронамереност, недостатъчна квалификация, неблагоприятни изменения в трудовото законодателство. Методи за управление на рисковете, свързани с персонала:

- Ясно дефинирани вътрешни правила относно правата и задълженията на служителите;
- Ясно дефинирани вътрешни правила за достъп до информационните системи и бази данни на управляващото дружество;
- Регулярни обучения и инструктажи на персонала по теми свързани с финансова теория и практика, управление на риска, нормативната база, информационни технологии и сигурност, други.
- Регулярни срещи между отделите на управляващото дружество за обмяна на опит, впечатления и препоръки, по отношение на източниците на риск и търсене на решения за управлението и минимизирането им;
- Ежегодна оценка на работата на служителите.

4) **Технологичен риск** – това са рисковете, свързан със загуби, обусловени от несъвършенството на използваните технологии, неадекватност на провежданите операции, липса на прецизност на методите на обработка на данните, ниско качество на използваните данни. Методи за управлението на технологичните рискове:

- Архивиране на информационната система на Фонда;
- Профилактика на информационната система на Фонда;
- Организация и управление на достъпа на потребителите до информационната система на Фонда чрез:
  - Дефиниране на различни класове информация, съхранявана в управляващото дружество
  - Дефиниране на нива на достъп на служителите на управляващото дружество според заеманата длъжност.
- Разработване на план за действие в кризисни ситуации и технически аварии, който осигурява непрекъснатост на стопанската дейност.
- Назначаване на IT специалист в управляващото дружество.

5) **Риск на обкръжаващата среда**, това са рисковете свързани с възможните загуби, свързани с изменения в средата от нефинансов характер, в която оперира фондът - изменения в законодателството, политически изменения, изменения в данъчната система. Методи за управление на рисковете свързани с обкръжаващата среда:

- Поддържане на актуална база данни с нормативната регламентация, имаща отношение към дейността на Фонда;

- Създаване на отдел “Нормативно съответствие”, изпълняващ перманентни функции, свързани с правни консултации и услуги за имплементиране на нормативните изисквания спрямо дейността на управляващото дружество и Фонда;
  - Членуване в браншови организации и асоциации, и вземане на активно участие в публични обсъждания по отношение планирани промени в нормативната уредба, свързани с дейността на управляващото дружество и Фонда.
- б) **Риск от физическо вмешателство** – това са рисковете, свързани със загуби, в следствие на непосредствено физическо вмешателство в дейността на Фонда – природни бедствия, пожар, грабеж, терористичен акт, непозволено проникване в информационната система на Фонда или управляващото дружество. Методи за управление на риска от физическо вмешателство:
- Сключване на договор с охранителна фирма за осъществяване на 24-часов наблюдение и контрол на помещенията, в които се намират технологичните средства и архивите на управляващото дружество във връзка с управлението на Фонда;
  - Профилактика на регулярна база на въведените системи за наблюдение и контрол;
  - Разработване на процедура за евакуация на служителите в случаите на непосредствено физическо вмешателство в дейността на управляващото дружество във връзка с управлението на Фонда;
  - Процедура за докладване на инциденти.
- 7) Управляващото дружество прилага краткосрочна и дългосрочна стратегия за управление на оперативния риск, както следва:
- Дългосрочната стратегия при управлението на оперативния риск предвижда:
    - Идентифициране на основните рискови идентификатори от отдел “Нормативно съответствие” и представянето им пред Съвета на директорите на управляващото дружество.
    - Създаване на карта на процесите в дружеството, както и правила за разпределението на задачите и отговорностите на звената при всеки един от процесите.
    - Измерване статистически на точките, в които са концентрирани най-много събития.
    - Усъвършенстване на организацията, създавайки ясни правила и инструкции за всеки един от процесите.
    - Изготвяне на стратегия за редуциране на риска, чрез сключване на застраховки и други механизми за прехвърляне на риска.
  - Краткосрочна стратегия за управлението на оперативния риск има за основна цел определяне на насоките, които трябва да бъдат следвани за идентифициране, оценка, наблюдение, контрол и намаляване на операционния риск, свързан с дейностите на Фонда, както и определяне на

организационната структура в управляващото дружество, заета със създаването и практическото прилагане на системата за управление на операционния риск. Краткосрочната стратегия за управлението с цел редуциране на оперативния риск включва прилагането на конкретни и ефективни правила и процедури по управление на рисковете, конкретизирани във вътрешните за управляващото дружество основни документи като „Правила за управление на риска на управляващото дружество” и „Правила за вътрешната организация на управляващото дружество”.

- 8) За идентифициране на оперативния риск управляващото дружество използва подробен анализ на бизнес процесите в дружеството, както и вътрешно за всяко звено изследване, което представлява дейност по установяване на факти, спомагащи за разкриването, определянето и локализирането на източниците и концентрация на оперативния риск в дейността на Фонда. Допуска се определени (малко на брой) рискове да не бъдат проследени (неидентифицирани). Поради тази причина във всяко звено е въведена процедурата за самоконтрол и самооценка, една от целите на която е да се подобри съвременното установяване на неидентифицираните рискове, както и задължение за докладване на текущи проблеми на отдел “Нормативно съответствие”.
- 9) С цел по-точно идентифициране на оперативния риск в зависимост от първопричината за възникване, в дейността на Фонда се наблюдават като потенциални четири основни рискови категории:
  - Рискове свързани с персонал (напр. грешки, недобронамереност, недостатъчна квалификация);
  - Технологичен риск (напр. неадекватност на провежданите операции, липса на прецизност на методите на обработка на данните, ниско качество на използваните данни);
  - Риск на обкръжаващата среда (напр. изменения в законодателството, политически изменения, изменения в данъчната система);
  - Риск от физическо вмешателство (напр. грабеж, терористичен акт, непозволено проникване в информационната система, природни бедствия, пожар);
- 10) С оглед постигането на по-точни резултати в идентифициране на оперативния риск се управляват следните основни бизнес процеси (свързани помежду си процедури или операции, които съвместно реализират определена бизнес задача и реализирането им води до конкретни резултати): Управление на портфейли; Управление на риска; Оценка на НСА; Нормативно съответствие; Дистрибуция на дялове на Фонда и обслужване на инвеститорите; Приключване на сделки; Счетоводство; Логистика; Управление на човешките ресурси; Разкриване на информация и водене на отчетност; Мениджмънт.
- 11) Оценка на оперативния риск - чрез съпоставянето на идентифицираните рискове срещу бизнес процесите в една плоскост се отчита и влиянието им върху всеки вид осъществявана дейност в управляващото дружество. Така се определя и така наречената рискова зона, която е пресечната точка на риска

с конкретната дейност. Там е съсредоточен оперативния риск, който най - често подлежи на количествено измерване. Рискът се оценява от гледна точка на характеристиките - честота на възникване и степен на въздействие. Ръководителят на отдел „Управление на риска” съдейства на отдел „Нормативно съответствие” като му оказва методическа помощ в процеса на определяне на рисковите зони. Всички оперативни събития, които носят ефективна загуба, както и такива с потенциална такава, следва да се докладват на отдел „Нормативно съответствие” за предприемане на мерки.

Чл. 8. Ликвиден риск

- 1) Фондът е длъжен да инвестира в ликвидни прехвърляеми ценни книжа и други ликвидни финансови активи, както и да поддържа такава структура на активите и пасивите, която да му позволява да изпълнява във всеки момент задълженията си по обратното изкупуване на дяловете.
- 2) Управляващото дружество управлява ликвидния риск съгласно Правилата за поддържане и управление на ликвидността на Фонда. Правилата посочват принципите и методите на управление, както и правата и задълженията на лицата, отговорни за управлението, отчетността и контрола върху ликвидността.
- 3) **(нова 16.01.2023г.)** Управляващото дружество може да извършва стрес тест на ликвидността на всеки три месеца или по-често, или при възникване на необходимост, като причините за определянето на по-ниска или по-висока честота се посочват в политиката за провеждане на стрес тестове за ликвидността на Фонда.
- 4) **(нова 16.01.2023г.)** В срок 30 дни след приключване на проведените стрес-тестове по ал. 3 и чл. 1, т. 4 управляващото дружество уведомява заместник-председателя за резултатите от тях, както и за предприетите действия за промяна на политиката, ако такива са необходими.

Чл. 9. Риск от концентрация

- 1) Рискът от концентрация, на който са изложени инвестициите, се управлява чрез спазване на инвестиционни ограничения, определени в правилата на Фонда, както следва:
  - Инвестициите в прехвърляеми ценни книжа или в инструменти на паричния пазар, издадени от едно лице, не могат да бъдат повече от 5 на сто от активите на Фонда.
  - Фондът може да инвестира до 10 на сто от активите си в прехвърляеми ценни книжа или инструменти на паричния пазар, издадени от едно лице, само при условие, че общата стойност на тези инвестиции в лицата, във всяко от които Фондът инвестира повече от 5 на сто от своите активи, не надвишава 40 на сто от активите на Фонда.
  - **(изм. 08.02.2023г.)**Фондът може да инвестира до 35 на сто от активите си в прехвърляеми ценни книжа и инструменти на паричния пазар, издадени от едно лице, ако ценните книжа и инструментите на паричния пазар са издадени или гарантирани от Република България, друга държава членка,

- от техни регионални или местни органи, от трета държава или от публична международна организация, в която членува поне една държава членка.
- Фондът не може да инвестира повече от 20 на сто от активите на Фонда във влогове в една банка.
  - (изм.16.01.2022г., изм.08.02.2023г.) Общата стойност на инвестициите на Фонда в прехвърляеми ценни книжа или инструменти на паричния пазар, издадени от едно лице, и влоговете при това лице, не може да надвишава 20 на сто от активите на Фонда.
  - Общата стойност на инвестициите в прехвърляеми ценни книжа, емитирани от дружествата в една група, не може да надвишава 20 на сто от стойността на активите на Фонда.
  - Фондът не може да придобива повече от:
    1. 10 на сто от акциите без право на глас, издадени от едно лице;
    2. 10 на сто от облигациите или други дългови ценни книжа, издадени от едно лице;
    3. 25 на сто от дяловете на една и съща колективна инвестиционна схема или друго предприятие за колективно инвестиране, което отговаря на изискванията на чл. 4, ал. 1 от ЗДКИСДПКИ;
    4. 10 на сто от инструментите на паричния пазар, издадени от едно лице.
  - (изм.08.02.2023г.) Ограниченията по т. 2, 3 и 4 не се прилагат, когато в момента на придобиване на посочените инструменти Фондът не може да изчисли брутната сума на дълговите ценни книжа, на инструментите на паричния пазар или нетната стойност на емитираните ценни книжа.
  - Фондът може да инвестира не повече от 10 на сто от активите си в дяловете на една колективна инвестиционна схема. Не повече от 10 на сто от активите на колективните инвестиционни схеми по чл. 38, ал. 1, т. 5 от ЗДКИСДПКИ, чието придобиване се предвижда да се извърши, могат съгласно учредителните им актове или правилата им да бъдат инвестирани общо в дялове на други колективни инвестиционни схеми или в други предприятия за колективно инвестиране;
  - Общата стойност на инвестициите на Договорния фонд в дялове на други колективни инвестиционни схеми по чл. 38, ал. 1, т. 5 от ЗДКИСДПКИ не може да надвишава 10 на сто от активите на Договорния фонд.
  - (изм.08.02.2023г.) Фондът може да инвестира до 25 на сто от активите си в покрити облигации. Общата стойност на тези инвестиции в лицата, във всяко от които Фондът инвестира повече от 5 на сто от своите активи, не може да надвишава 45 на сто от кативите на Фонда.
  - Други изисквания към видовете активи и инвестиционните ограничения, които спазва Фонда, са регламентирани в чл. 38-52 от ЗДКИСДПКИ.
- 2) (изм. и доп. 16.01.2023г., изм. 08.02.2023г.) При нарушение на инвестиционните ограничения по ал. 1 и ЗДКИСДПКИ по причини извън контрола на Фонда или в резултат на упражняване права на записване, Фондът приоритетно, но не по-късно от 6 (шест) месеца от възникване на нарушението, чрез сделки за продажба привежда активите си в съответствие с инвестиционните ограничения, като отчита интересите на притежателите на дялове. В тези случаи Фондът е длъжен в 7-дневен срок от извършване на нарушението да уведоми КФН, като предостави информация за причините за възникването му и за предприетите мерки за отстраняването му.

Информация за предприетите мерки по изречение първо не се представя, ако нарушението е отстранено до представяне на уведомлението.

- 3) **(изм. 16.01.2023г.)** Управляващото дружество установява вътрешно рискови ограничителни прагове, които в изготвените таблици, свързани с оценка на активите, чрез сигнални цветове, показват приближаване или нарушаване на ограниченията по ал. 1 по всяка отделна позиция. Отдел „Управление на риска“ и отдел “Управление и оценка на портфейли” следят ежедневно за спазване на тези ограничения. Всяко преминаване на определен праг се докладва от отдел “Управление и оценка на портфейли” на Съвета на директорите на Управляващото дружество за предприемане на коригиращи мерки за привеждане в съответствие с лимитите на въпросната експозиция.

Чл. 10. (нов 16.01.2023 г.) Риск за устойчивост

(1) При вземане на инвестиционни решения, Управляващото дружество наред с останалите фактори, разглежда и наличието на рисковете за устойчивостта и доколко е потенциално вероятно последните да доведат до съществено отрицателно въздействие върху стойността на инвестициите, в портфейла на Фонда. Управляващото дружество търси информация за тези рискове и ги интегрира в процесите на вземане на инвестиционни решения.

(2) Доколкото рисковете за устойчивостта могат да влияят върху пазарната стойност на инвестициите, УД ги отчита при вземане на инвестиционните решения заедно с всички други рискове, влияещи върху пазарната им стойност.

(3) Управляващото дружество не документира по специален начин отчитането на рисковете за устойчивостта в процесите на вземане на инвестиционни решения. Отчитането на влиянието на рисковете за устойчивостта върху стойността на инвестициите и интегрирането на тези рискове в процесите на вземане на инвестиционните решения става в рамките на субективната професионална преценка на инвестиционния консултант.

(4) За отчитането на рисковете за устойчивостта в процесите на вземане на инвестиционни решения се ползват информационни източници, до които Управляващото дружество има достъп.

(5) В случай, че се идентифицира специфичен риск за устойчивостта, който е нетипичен за съответната инвестиция и/или по мнение на инвестиционния консултант има съществено значение за пазарната стойност на дадена инвестиция, на този конкретен риск следва да се дава допълнителна тежест при вземане на инвестиционното решение. Това се извършва изцяло в рамките на субективната професионална преценка на инвестиционен консултант, без да се документира изрично.

Чл. 11. Счетоводни процедури по управление на риска

- 1) Основна цел на счетоводните процедури е своевременното и вярно обработване и представяне на достоверна и систематизирана информация, необходима за наблюдение и измерване на степента на риск, на която е изложена всяка една от инвестициите в портфейла на Фонда.

- 2) Своевременното и вярно представяне на информацията от отдел “Счетоводство” е предпоставка за недопускане на концентрация на рисковете и понасяне на финансови загуби.
- 3) Счетоводните процедури трябва да осигуряват всеобхватност на стопанските процеси, като по този начин се минимизира рискът от загуба и изкривяване на информацията за моментното състояние на Фонда.
- 4) Счетоводните процедури трябва да осигуряват подходящо структуриране на финансово-счетоводната информация за целите на управление на рисковете. Това се постига чрез детайлизиране и адекватно групиране на информацията от първичните счетоводни документи, на базата на индивидуалния сметкоплан и специализирано програмно осигуряване.
- 5) Предпоставките за правилното функциониране на счетоводните процедури са следните:
  - Спазване на одобрената от Съвета на директорите счетоводна политика, изработена в съответствие с Международните стандарти за финансови отчети;
  - Вярно, точно и своевременно осчетоводяване на стопанските процеси;
  - Осигуряване на необходимия информационен поток към счетоводното звено;
  - Навременност на подаваната към счетоводното звено информация;
  - Структуриране на индивидуалния сметкоплан за целите на получаване на необходимата счетоводна информация;
  - Активно взаимодействие с отдел “Управление на риска” и другите звена на Управляващото дружество за получаване на вярна и навременна информация за степента на изложеност на риск;
  - Наличие на програмни продукти, целящи автоматизиране на процесите, систематизиране на информацията, улесняване достъпа на данните от първичните документи и източници и надеждното им архивиране;
  - (доп. 16.01.2022г) Ежедневно осчетоводяване на всички операции, както и преценка на финансовите инструменти в портфейла на Фонда, съобразно нормативните изисквания, възприетата счетоводна политика и прилаганите правила за оценка на активите и пасивите;
  - Ежедневно извличане, предоставяне на други звена и на висшето ръководство на Управляващото дружество, както и анализ на информацията за оценка на рисковете. Ежедневно изготвяне на баланс и аналитична оборотна ведомост и активно участие при изготвяне на ежедневните справки;
  - Предвиждане на коригиращи действия при допускане на грешки от различно естество в счетоводното звено;
  - Възможност за контрол на дейността от висшето ръководство;
  - Надеждно съхраняване на информация.

- б) Управляващото дружество определя източниците на ценова информация, данните от които ще се ползват за преценка на позициите в портфейла на Фонда, както и отговорните за това служители.
- Източници на цени са бюлетините на регулираните пазари – “Българска фондова борса” АД и чуждестранни регулирани пазари, на които се търгуват финансови инструменти.
  - Източници на котировки могат да бъдат признати световни информационни агенции като Reuters, Bloomberg и т.н. За оценка на българските държавни ценни книжа могат да се ползват котировки от първични дилъри за тях, като в този случай се изисква да се определят дилърите и отговорните лица за събиране и обработка на информацията.
  - За всяка от позициите във финансови инструменти, които нямат текущи котировки за цени се определя метод за оценка на справедливата им стойност. Отговорните за оценка на справедливите стойности на финансовите инструменти лица трябва да могат да дават разяснения и аргументи по изчисленията и периодично да проверяват пригодността и адекватността на използваните методи.
- 7) Управляващото дружество определя лица, които следят и уведомяват за закъснял сетълмент, в случай на възникнал такъв.

Чл. 12. Административни процедури по управление на риска

- 1) Правилата и процедурите, уреждащи вътрешната организация и отговорностите в управляващото дружество са подробно уредени в „Правила за вътрешната организация” и Правила за предотвратяване на конфликти на интереси на Управляващото дружество, като те съдържат и осигуряват:
- идентифициране, събиране и разпространяване в подходяща форма и срокове на надеждна и достоверна информация, която позволява на всяко лице в управляващото дружество да поеме определена отговорност;
  - ефективна комуникация по хоризонтална и вертикална линия и на всички йерархични нива на Управляващото дружество;
  - политики и процедури за разрешаване и одобряване;
  - политики и процедури за разделяне на отговорностите по начин, който не позволява едно лице едновременно да носи отговорност по одобряване, изпълнение, осчетоводяване и контрол на сделките;
  - политики и процедури за достъп до информацията;
  - правила за управление на човешките ресурси.
- 2) Правила относно организационната структура на Управляващото дружество във връзка с оценката и управление на риска се съдържат и в чл. 3.
- 3) Политики, процедури и правила от организационен характер се съдържат и в Устава на управляващото дружество, който, в съответствие с изискванията на Търговския закон, съдържа изчерпателна уредба на правомощията на корпоративните органи на Управляващото дружество и разпределението на функциите между тях (в това число по управление на Фонда), включително

се определят кои решения са от компетентността на Общото събрание на акционерите и на Съвета на директорите.

- 4) В стриктно съответствие с разпределението на функциите между различните отдели и лица, и при спазване на изискването за разделяне на отговорностите, са изготвени и се спазват длъжностни характеристики за всяка заемана длъжност в Управляващото дружество, в които се определят изискванията към лицата за назначаването им на съответната длъжност и задълженията, които им се възлагат.
- 5) Административни процедури, необходими за осъществяване на дейността на Управляващото дружество са:
  - Процедура за изготвяне, прилагане или коригиране на правила за вътрешна организация, за избягване на конфликт на интереси, за сключване на лични сделки, за най-добро изпълнение и др.;
  - **(изм. 16.01.2023г.)** Наличие на система за проверка и оценка на адекватността и ефективността на приетите от Управляващото дружество мерки, политики и процедури.
  - Упълномощаване на лица за потвърждаване и подписване на документи в рамките на дейността на управляващото дружество;
  - Упълномощаване на лица за уведомяване на Комисията за финансов надзор относно дейността на Управляващото дружество;
  - Процедура за създаване, функциониране и управление на данните и документите в Управляващото дружество, включително и тяхното архивиране;
  - Администриране и управление на информационната система.
- 6) Във вътрешните правила управляващото дружество регламентира правила и процедури, гарантиращи конфиденциалност на вътрешната информация и информацията, свързана с наличности и данни за притежателите на дялове от Фонда.

Чл. 13. Периодичен преглед на настоящите правила

- 1) В изпълнение на надзорните си функции висшето ръководство извършва оценка, контрол и периодичен преглед на:
  - адекватността и ефективността на правилата за управление на риска, както и организацията, изпълнението и способите и техниките за прилагане на тези правила, включително системата за ограничаване на риска на Фонда;
  - степента на спазване на правилата за управление на риска и на ограниченията на риска за Фонда;
  - адекватността и ефективността на мерките, предприети за отстраняване на недостатъците в процеса на управление на риска.
- 2) **(изм. 08.02.2023г.)** Периодичният преглед, контрол и оценка по ал. 1 за съответната година се извършват в срок 90 дни от края на годината и се документират, като се посочва датата на извършването им. Отдел

„Управления на риска” докладва незабавно в писмена форма на висшето ръководство при откриване на грешки, нередности, неправилна употреба, измами или злоупотреба във връзка с дейността по управление на риска на Фонда.

- 3) Висшето ръководство оценява ефективността, организацията и процедурите по спазване на правилата за управление на риска чрез проверка на:
  1. пълнотата на документацията;
  3. ефективност на методите за оценка на риска;
  4. обхвата на основните рисковете;
  5. точността и пълнотата на данните за позициите, точността и уместността на допусканията за волатилност и корелация, както и точността на оценката и изчисленията за чувствителност към риск;
  6. съвместимостта, навременността и надеждността на източниците на данни, включително независимостта на информационните източници;
  7. резултатите от тестовете за валидност и точност на използваните методи.
- 4) В резултат на извършения преглед висшето ръководство предприема подходящи мерки за отстраняване на слабостите, в случай, че са констатирани такива.
- 5) **(изм.16.01.2022г., доп.08.02.2023г.)** Въз основа на извършения преглед и при необходимост от внасяне на промени в Правилата за управление на риска, Съветът на директорите на управляващото дружество приема промени в Правилата. Управляващото дружество уведомява Комисията за финансов надзор за всяка съществена промяна в процеса на управление на риска.

Чл. 14. Разкриване на информация за управлението на риска на Фонда

- 1) Управляващото дружество, от името на Фонда, разкрива публично, най-малко веднъж годишно, информация със следното съдържание:
  - а) информация относно целите и политиката във връзка с управлението на рисковете поотделно за всеки риск, която включва:
    - политики и процедури за управление на различните видове риск;
    - структурата и организацията на звеното за управление на риска;
    - обхват и характер на системите за отчет и измерване на риска;
    - политиките за хеджиране на риска чрез деривативни инструменти и неговата редукция, както и политиките и процедурите за наблюдение на постоянната ефективност на процесите по хеджиране и редукция на риска;
  - б) информация относно използваните методи за оценка на всеки вид риск, както и описание на съответните вътрешни и външни показатели, които се вземат предвид при прилагането на метода на измерване.
- 2) **(изм. 08.02.2023г.)** Информацията по ал. 1 се разпространява чрез интернет страницата на управляващото дружество в срок до 30 дни от извършване на прегледа по чл. 13 и е налична до извършването на следващия преглед.

Чл. 15. Ред за запознаване на задължените лица с настоящите правила

- 1) Правилата са задължителни за лицата, които работят по договор за Управляващото дружество и изпълняват задължения по тяхното изпълнение.
- 2) **(нова 16.01.2023г.)** Отдел “Нормативно съответствие”, предприема необходимите действия за запознаване на посочените по-горе лица с техните задължения във връзка с настоящите Правила. За изпълнение на задължението за запознаване на съответните лица се съставя документ, удостоверяващ неговото изпълнение.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§1. Настоящите правила са приети на 09.10.2012г., от Съвета на директорите на УД “Златен лев Капитал” ЕАД, съответно променени на 05.11.2012г, 14.12.2017г., изм. **16.01.2023г.**, и доп. на **08.02.2023г.**

§2. Правилата се представят в Комисията за финансов надзор в 7-дневен срок от приемането им, съответно от тяхната промяна, и влизат в сила след одобрението им от заместник-председателя на КФН, ръководещ управление “Надзор на инвестиционната дейност”.

§3. (изм. 14.12.2017г.) За всички въпроси, които не са изрично уредени в тези Правила, намират приложение разпоредбите на ЗДКИСДПКИ и останалото приложимо законодателство.

§4. (изм. 14.12.2017г.) В случай на несъответствие между разпоредби на тези Правила и на нормативен акт, прилага се последния, без да е необходимо изменение в Правилата, освен ако това изрично не се предвижда от нормативния акт или тези Правила.

ЗА УД “ЗЛАТЕН ЛЕВ КАПИТАЛ” ЕАД, ДЕЙСТВАЩО ЗА СМЕТКА НА ДФ “Златен лев”:

.....
Огнян Георгиев
Председател на СД

.....
Румен Панайотов
Изпълнителен директор